

Broj: 01-813/2
Podgorica, 27.05.2021.godine.

CENTAR ZA DOKTORSKE STUDIJE
Rukovodilac
Prof.dr Predrag Miranović

Poštovani,

Dostavljamo Vam sljedeći materijal za predstojeću sjednicu Odbora za doktorske studije, koji je utvrđen na sjednici Vijeća Pravnog fakulteta UCG održanoj 27.05.2021. godine:

1. Prijedlog odluke Vijeća Pravnog fakulteta br.01-813 od 27.05.2021. godine za imenovanje mentora pri izradi doktorske disertacije za kandidatkinju **mr Milenu Aćimić Remiković**.

U prilogu Vam dostavljamo i Obrazac M, br.01-813/1 od 27.05.2021. godine, sa pratećim materijalom.

2. Prijedlog odluke Vijeća Pravnog fakulteta br.02-806 od 27.05.2021. godine, za usvajanje Izvještaja Komisije o ocjeni prijave doktorske disertacije kandidata **mr Radoja Kadića** pod nazivom „**Rehabilitacija, resocijalizacija i reintegracija lica osuđenih na kaznu zatvora**“.

U prilogu vam dostavljamo i Izvještaj Komisije o ocjeni prijave doktorske disertacije kandidata mr Radoja Kadića pod nazivom „**Rehabilitacija, resocijalizacija i reintegracija lica osuđenih na kaznu zatvora**“, br.02-806 od 27.05.2021. godine.

3. Prijedlog odluke Vijeća Pravnog fakulteta br.02-807/1 od 27.05.2021. godine, za usvajanje Izvještaja Komisije o ocjeni prijave doktorske disertacije kandidata **mr Alekse Delibašića**, pod nazivom „**Nasilje u porodici kao generator maloljetničke delinkvencije**“, sa pratećim materijalom.

U prilogu vam dostavljamo i Izvještaj Komisije o ocjeni prijave doktorske disertacije kandidata mr Alekse Delibašića, pod nazivom „**Nasilje u porodici kao generator maloljetničke delinkvencije**“, br.02-807 od 27.05.2021. godine.

4. Prijedlog odluke Vijeća Pravnog fakulteta br.02-808/1 od 27.05.2021. godine, za usvajanje Izvještaja Komisije o ocjeni podobnosti doktorske teze i kandidata **mr Petra Kadića**, pod nazivom „**Krivičnopravna zaštita životne sredine od zagađenja i oštećenja**“.

U prilogu vam dostavljamo i Izvještaj Komisije o ocjeni podobnosti doktorske teze i kandidata mr Petra Kadića, pod nazivom „**Krivičnopravna zaštita životne sredine od zagađenja i oštećenja**“, br.02-808 od 27.05.2021. godine.

S poštovanjem

Dekanka
Prof.dr Aneta Spaić

UNIVERZITET CRNE GORE
PRAVNI FAKULTET

|81000 Podgorica|Ul. 13. jul, br. 2|tel: 020 481-144| telfax: 020 481-140 |broj ž.r. 510-140-08 |PIB 02016702|www.pravni.ucg.ac.me|pravni@pravnifakultet@i-com.me|

Broj: 02-806/1
Podgorica, 27.05.2021.godine

Na osnovu člana 64 stav 2 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, a u skladu sa članom 35 Pravila doktorskih studija UCG, Vijeće Pravnog fakulteta je na sjednici održanoj 27.05.2021. godine, za Odbor za doktorske studije utvrdilo p r i j e d l o g

ODLUKE

I

Usvaja se Izvještaj Komisije o ocjeni prijave doktorske disertacije kandidata **mr Radoja Kandića** pod nazivom „**Rehabilitacija, resocijalizacija i reintegracija lica osuđenih na kaznu zatvora**“.

II

Predlaže se Odboru za doktorske studije da prihvati kao podobnu prijavu doktorske disertacije pod nazivom „**Rehabilitacija, resocijalizacija i reintegracija lica osuđenih na kaznu zatvora**“, čime bi doktorand **Radoje Kandić**, stekao pravo da nastavi na izradi doktorske disertacije.

III

Izvještaj Komisije o ocjeni prijave doktorske disertacije iz tačke 1. ove Odluke, i Odluku Vijeća Pravnog fakulteta dostaviti na uvid Odboru za doktorske studije na dalju realizaciju.

Obrazloženje

Izvještaj Komisije o ocjeni prijave doktorske disertacije kandidata **mr Radoja Kandića** pod nazivom „**Rehabilitacija, resocijalizacija i reintegracija lica osuđenih na kaznu zatvora**“, Vijeće Pravnog fakulteta je razmatralo na sjednici održanoj 27.05.2021. godine i isti jednoglasno usvojilo..

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu.

Dostaviti:
-Odboru za doktorske studije
-a/a

Dekanka
Prof.dr Aneta Spaić

Prilazno	27. 05. 2021.
Org. jez	3%
Broj	02-806
Obrazac D1:	Ocjena prijave doktorske disertacije

OCJENA PRIJAVE DOKTORSKE DISERTACIJE

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	Mr Radoje Kandić
Fakultet	Pravni fakultet UCG
Studijski program	Krivičnopravni smjer
Broj indeksa	1/2019
Podaci o magistarskom radu	Opšti brakorazvodni uzrok u crnogorskom pravu sa posebnim osvrtom na uporedno pravo, Pravni fakultet UCG, 2019. godine, srednja ocjena 8,77
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Na službenom jeziku	REHABILITACIJA, RESOCIJALIZACIJA I REINTEGRACIJA LICA OSUĐENIH NA KAZNU ZATVORA
Na engleskom jeziku	REHABILITATION, RESOCIALIZATION AND REINTEGRATION OF PERSONS SENTENCED TO IMPRISONMENT
Datum prihvatanja teme i kandidata na sjednici Vijeća organizacione jedinice	16. 03. 2021. godine
Naučna oblast doktorske disertacije	Krivično pravo
Za navedenu oblast matični su sljedeći fakulteti	
Pravni fakultet UCG	
A. IZVJEŠTAJ SA JAVNE ODBRANE POLAZNIH ISTRAŽIVANJA DOKTORSKE DISERTACIJE	
<p>Javna odbrana polaznih istraživanja kandidata mr Radoja Kandića organizovana je na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, u Podgorici, u petak, 14. maja 2021. godine, sa početkom u 11 časova, pred Komisijom u sastavu: prof dr Drago Radulović (predsjednik Komisije), prof. dr Velimir Rakočević (mentor) i prof. dr Dragan Jovašević (član).</p> <p>Predsjednik Komisije, prof. dr Drago Radulović, upoznao je kandidata i članove Komisije sa procedurom odbrane, te dao riječ kandidatu da izloži rezultate dosadašnjeg rada i zaključke do kojih je došao tokom polaznih istraživanja.</p> <p>Kandidat je obrazložio temu, predstavio rezultate polaznih istraživanja i izložio detaljan plan istraživanja koji uključuje ciljeve, hipoteze, metodologiju, očekivani naučni doprinos i konsultovanu literaturu. Kandidat je predstavio i preliminarnu strukturu rada, kao i kratak teorijski pregled rada po poglavljima. Nakon izlaganja kandidata, uslijedila su mišljenja i sugestije i diskusija članova Komisije sa kandidatom.</p> <p>Komisija je, uzimajući u obzir kvalitet sprovedenih polaznih istraživanja i kvalitet odbrane, jednoglasno donijela odluku da je kandidat izuzetno uspješno odbranio sprovedena polazna istraživanja. Odbrana polaznih istraživanja završena je u 11:30 časova.</p>	

B. OCJENA PODOBNOSTI TEME DOKTORSKE DISERTACIJE

B1. Obrazloženje teme

Tema ove doktorske disertacije jeste krivičnopravni - materijalni institut rehabilitacije, koja predstavlja regulisanje položaja osuđenih lica, kako tokom, tako i po izdržavanju kazne, a što za cilj ima omogućavanje da se od osuđenog lica stvori društveno korisna jedinka, čiji će psihofizički korpus osobina pomoći i podstaći njegovu integraciju u društvenu zajednicu, odnosno, omogućavanje svakom osuđenom licu da, shvati neophodnost prilagođavanja vitalnim društvenim dinamizmima, radi rješavanja svojih kulturnih, egzistencijalnih, socijalnih i svih drugih potreba. Ova disertacija će se primarno baviti institucionalnim tretmanom lica, osuđenih na zatvorsku kaznu, ali i postpenalnim mehanizmima pomoći, nadzora i zaštite, koje je neophodno konstantno pružati ovim licima. Rehabilitaciju, resocijalizaciju i reintegraciju osuđenih lica potpomaže normirani institut prestanka pravnih posljedica osude – zakonska i sudska rehabilitacija, čiji je kriminalnopolitički cilj vraćanje osuđenog lica u istu, ili makar što više sličnu situaciju i položaj, koji je to lice uživalo prije osude na kaznu. Institut rehabilitacije, kako penalne, tako i postpenalne, prihvaćen je u velikom dijelu savremenih uporednopravnih sistema, što dovoljno govori o njegovoj aktuelnosti i nužnosti njegove primjene. Naime, rehabilitacija ne služi samo kao „akt milosti“ jednog društvenog i pravnog sistema, niti je njen jedini cilj „oprost“ zajednice za učinjeni delikt, već je njen akcenat na tome da se osuđenom licu pruži takav položaj, koji će ga spriječiti i demotivisati da postane recidivista u vršenju zločina. U savremenom naučnom ambijentu Crne Gore, uprkos jasnoj i nedvosmislenoj aktuelnosti ove tematike, ne postoji dovoljno sistematizovanih i obimnih naučnih radova, koji bi svestrano prikazali suštinu ovog problema, zbog čega rehabilitacija nije dovoljno obuhvaćena u savremenoj crnogorskoj krivičnopravnoj teoriji, već je ona obrađena kroz manji broj članaka, pa je to postojeće stanje dominantno opredijelilo autora da pristupi obradi instituta penalne i postpenalne rehabilitacije, na taj način nastojeći da izvede zaključak o postojećem stanju, ali i da predloži neka *de lege ferenda* rješenja, koja bi mogla doprinijeti poboljšanju resocijalizatorske misije svih aktera ovog procesa.

Možemo reći da je rehabilitacija usko i neraskidivo vezana sa svrhom kažnjavanja, te da proces rehabilitacije, samim tim, *de facto* započinje pravilnim izborom sankcije za učinjeno krivično djelo, jer samo individualizovana, pravilno odabrana i učiniocu prilagođena sankcija, uvažavajući, prije svega, sve lične osobine na strani osuđenog lica, može doprinijeti da se njegov proces rehabilitacije izvrši na pravilan način. U suprotnom, izborom prestroge sankcije, utire se put retributivnoj svrsi kažnjavanja, koja je odavno prevaziđena, odnosno, izricanjem preblage sankcije, pruža se sumnja u njenu efikasnost. Kriminološko – penološki tretman osuđenika mora biti pažljivo kreiran i mora uslijediti isključivo kao posljedica pravilne primjene zakonskih pravila o odmjeravanju kazne, što manjim intenzitetom primjene represivnih mehanizama i monopola fizičke prinude, kada god to prilike dozvoljavaju.

Od posebnog značaja je u kontekstu prethodno navedenog, ukazati da će u doktorskoj disertaciji posebna pažnja biti posvećena integrativno – aplikativnim segmentima i koherentnosti, spoju i sintezi institucionalnog i vaninstitucionalnog tretmana penalnih subjekata, kroz prizmu aktuelnih društvenih okolnosti, ali i dati odgovor na pitanje zbog čega je, pored svih postojećih formi resocijalizatorskih tretmana, i dalje prisutan trend porasta kriminaliteta i šta se može učiniti, kako bi se penalni i postpenalni tretman unaprijedio, a što bi za direktnu konsekvencu imalo smanjenje stope kriminaliteta u Crnoj Gori. Ekspanziji stope kriminaliteta, a posebno kriminalnog povrata, doprinosi nedovoljno adekvatan terapijski pristup zatvoreničkoj strukturi, nedovoljna razrađenost preventivnih metodoloških principa i nepostojanje ujednačenog i standardizovanog pristupnog modela, što nadležnim organima u znatnoj mjeri otežava posao, zbog čega predstavlja poseban i veoma zahtjevan izazov odgovoriti na kompleksne i dinamične penološko - resocijalizatorske izazove, te uvidjeti koje su to najuspješnije tehnike u pristupu reintegracionom tretmanu osuđenika, a što za svaku državu predstavlja prioritetnu aktivnost u smanjenju opšte stope kriminalnog povrata, a samim tim i kriminaliteta uopšte.

B2. Cilj i hipoteze

Cilj naučnog rada jeste da se, putem sistematske analize, prikažu podaci o kaznenoj politici sudova, položaju osuđenih lica, zatvoreničkoj zajednici, strukturi kriminaliteta, klasifikaciji osuđenika, uticaju deprivacija na mentalno zdravlje zatvorenika, kompenzaciju deprivacija kroz intenzivne resocijalizatorske tretmane, radnu terapiju, grupne i individualne seanse, materijalne uslove u zatvorima i njihov uticaj na ostvarivanje zatvoreničkih prava, evaluaciju uspješnosti resocijalizativnih tretmana u crnogorskim penitencijarnim ustanovama, te prevenciju devijantnih ponašanja, te da se, na bazi iznijetog, izvedu pouzdani, mjerljivi i objektivni naučni zaključci o stepenu uspješnosti penalne i postpenalne resocijalizacije, ali i predlože rješenja koja bi uticala na unapređenje postojećeg stanja u ovoj oblasti i kako bi se odgovorilo na pitanje zašto svjedočimo porastu kriminaliteta iako su prisutni određeni vidovi tretmana osuđenih lica.

Osnovna hipoteza glasi:

- Najvažniji razlog zbog kojeg korekcionni program ne postižu uspjeh, jeste nedostatak terapijskog integriteta.

Pomoćne hipoteze glase:

- Postoji korelacija srednjeg nivoa između intenziteta vaspitno – korektivnog rada i disciplinskog kažnjavanja, bjekstva i recidivizma osuđenih lica.
- Kaznena politika sudova ima uticaj na ostvarivanje svrhe kažnjavanja.
- Tretman osuđenika mora biti individualizovan i prilagođen socioekonomskom ambijentu iz kojeg učinilac krivičnog djela potiče.
- Zatvorenička zajednica može da ima efekte na veću ili manju uspješnost resocijalizacije.
- Lica koja sprovode resocijalizaciju moraju prolaziti kontinuirana usavršavanja.
- Nužne deprivacije, sa kojima se zatvorenici suočavaju, tokom izdržavanja kazne, moraju biti svedene na što manju mjeru, kako njihovo mentalno zdravlje ne bi bilo dodatno urušeno.
- Kroz spoznaju faktora kriminaliteta, dolazi se do mehanizama prevencije kriminogenih ponašanja.
- Zakonodavni okvir u Crnoj Gori ne zaostaje bitnije za međunarodnom praksom i inkorporirao je značajna progresivna rješenja, a od materijalnih i intelektualnih resursa nosilaca resocijalizatorskog procesa zavisi primjena normativnih prerogativa, iako postoji prostor za unapređenje postojeće regulative.
- Resocijalizacija osuđenika je najvažniji pokazatelj postizanja pravnog standarda svrhe kažnjavanja.

Hipoteze će biti empirijski provjerene, prvenstveno koristeći kao primarni izvor reprezentativno stratifikovani uzorak u zatvoreničkoj zajednici, dok će sekundarni izvori predstavljati teoretski sistematizovane i analizirane naučne zakonomjernosti i službeni dokumentaciju nadležnih organa (UIKS, policija, tužilaštva, sudovi). Rezultati istraživanja biće kvalitativno i kvantitativno izraženi potvrđivanjem ili odbacivanjem hipoteze.

B3. Metode i plan istraživanja

Osim uobičajenih pravnih metoda koji se koriste u istraživačkom radu (istorijskog, induktivnog, deduktivnog i komparativnog), ova vrsta analize se odnosi na razmatranje instituta rehabilitacije, resocijalizacije i reintegracije osuđenih lica, kroz sagledavanje uporedne pravne misli sa aspekta teorije i sudske prakse, iziskujući korišćenje specifičnih (dopunskih, pomoćnih) metodoloških pravnih instrumenata kao što su:

- 1) jezička analiza pravnih normi;
- 2) autonomna analiza pravnih normi;
- 3) ciljna analiza pravnih normi;
- 4) analiza prakse crnogorskih i regionalnih sudova, kao i Evropskog suda za ljudska prava;
- 5) analiza vodeće pravne doktrine u crnogorskom i inostranom pravu;
- 6) analiza statističkih podataka;
- 7) intervju i anketa;

Korišćenjem ovih metodoloških mehanizama, pružiće se objektivni prikaz trenutnog stanja u obrađivanim pravnim sistemima po pitanju uređivanja predmetne tematike. Cilj primjene ovako široke metodološke lepeze jeste sagledavanje sličnosti i razlika između crnogorskog i uporednih prava, te zaključivanje koje bi se prednosti iz uporednih prava mogle integrisati u crnogorsko zakonodavstvo. Izučavanje nepravničkih mehanizama prevencije devijantnih ponašanja, u cilju pravilne reintegracije osuđenika u društveni porcedak, nameće potrebu da se, pored pravnih metoda, ovaj rad služi socio-psihološkim i aksiološkim metodom opservacije društvenih osobnosti crnogorskog područja, potpomognut normativnim, deskriptivnim, analitičkim i istorijsko-pravnim metodom.

Istraživanje će za predmet imati analizu i tumačenje aktuelnih saznanja u oblasti rehabilitacije, reintegracije i resocijalizacije lica osuđenih na kaznu zatvora, te proceduru i metodologiju resocijalizatorskog procesa, posebno obuhvatajući ulogu svih aktera ovog procesa, imajući u vidu da tok i karakter postojeće dinamike društvenih odnosa proces resocijalizacije čine znatno izazovnijim, što za posledicu mora imati kontinuiranu edukaciju nosilaca resocijalizatorske funkcije ustanova za izdržavanje kazne. Predmet disertacije će biti izražen u svojim fenomenološko-kauzalnim specifičnostima, kroz produbljeno fundiranje operacionog modela.

Studija slučaja baziraće se na preciznim reprezentativnim kriterijumima zatvoreničke populacije, na izdržavanju kazne u UIKS-u Podgorica i Bijelo Polje, vodeći računa o zajedničkim obilježjima pojedinih zatvoreničkih grupa (pol, uzrast, kriminalna prošlost, društveno potijeklo...). Proučavanjem individualnih slučajeva na multidisciplinarnoj osnovi doći će se do saznanja o različitim potrebama zatvorenika, etiološkoj i fenomenološkoj dimenziji kriminalnog povrata, te pouzdanog zaključka o stepenu harmonizovanosti dostupnih resocijalizatorskih tretmana sa potrebama zatvoreničke populacije.

Rad će orijentaciono sadržati sljedeće tematske cjeline:

- 1) Uvodni dio rada će objasniti metodološki pristup, obuhvatiti pojam, klasifikaciju, pravnu prirodu i uslove rehabilitacije, te postaviti hipoteze naučnog istraživanja, koje će činiti okosnicu disertacije.
- 2) Drugi dio rada obradiće istorijsko – pravni razvoj rehabilitacije u reprezentativnim uporednim pravnim sistemima kako u evropskokontinentalnim, tako i u angloameričkim, pri čemu će poseban akcenat biti dat istorijskom razvoju nacionalne i regionalne pravne prakse, usmjerene na ovo pitanje;
- 3) Treći dio je posvećen savremenom problemu rehabilitacije, resocijalizacije i reintegracije osuđenih lica na kaznu zatvora u Crnoj Gori, te izučavanje aktuelnih procedura i normativa, koji se primjenjuju u penalnim institucijama od strane ovlašćenih službenika, u cilju što veće afirmacije i pripremanja učinioca krivičnog djela za vraćanje u uobičajene društvene tokove, kao i teškoćama sa kojima se penalne ustanove suočavaju prilikom vršenja resocijalizacije;
- 4) U četvrtom dijelu biće obrađen međunarodni pravni okvir resocijalizacije, reintegracije i rehabilitacije osuđenika, tumačenjem mjerodavnih nacionalnih i međunarodnih izvora prava, kao što su Opšta deklaracija UN o pravima čovjeka, Evropska konvencija o osnovnim ljudskim pravima i slobodama, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima i slobodama, Bečka deklaracija, Konvencija protiv mučenja iz 1984. godine, Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, Evropska konvencija o sprečavanju mučenja i nehumanih ili ponižavajućih kazni ili postupaka iz 1987, Evropska zatvorska pravila (1987), revidirana 2006. godine, Zakon o izvršenju krivičnih sankcija, Zakon o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti Crne Gore, Krivični zakonik Crne Gore, Zakonik o krivičnom postupku Crne Gore, Standardna minimalna pravila UN za postupanje sa zatvorenicima, Načela UN-a koja se odnose na medicinsku etiku za zdravstveno osoblje, posebno ljekare za zaštitu zatvorenika i pritvorenika protiv mučenja i ostalih nehumanih ili ponižavajućih kažnjavanja i postupanja, Fakultativni protokol uz Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja UN-a iz 2002. godine, ali i brojni podzakonski akti i srodni dokumenti.

- 5) U petom poglavlju rada biće obrađena problematika položaja zatvorenika i stepen poštovanja njihovih prava i sloboda, sa posebnim osvrtom na položaj marginalizovanih društvenih grupa – Roma, Aškalija, Egipćana, lica sa invaliditetom, tokom izdržavanja kazne zatvora, ali i maloljetnika, te mogućnostima njihove socijalne adaptacije, u penalnim ustanovama zavodskog tipa u Crnoj Gori – UIKS Podgorica i Bijelo Polje, a bavićemo se i strukturom učinilaca krivičnih djela (starosnom, obrazovnom, socijalnom, kulturnom), kao i uticaju psihoaktivnih supstanci i alkoholizma na kriminalni povrat, što će pomoći shvatanju metoda za prevenciju devijantnih ponašanja, pri čemu će akcenat biti na socioekonomskom miljeu iz kojih potiču osuđena lica, čime će se utvrditi kriminološke karakteristike i penološka obilježja osuđenika i etiologija recidivizma, a sve to u punom smislu uvažavajući reprezentativne kriminološke teorije – antičke, renesansne, klasične, antropološke, biopsihosocijalne i mnogih drugih, čime će se steći uslovi za zaključak o najefektnijim metodama prevencije devijantnih ponašanja kroz otklanjanje njihovog uzroka.
- 6) Šesti dio biće posvećen kaznenoj politici crnogorskih sudova, analizom sudske prakse, te praćenju institucionalnog i postinstitucionalnog tretmana osuđenih lica od strane sudova, kao i analizi politike davanja uslovnog otpusta i brisanja osude, razmatrajući ova pitanja, pored nacionalne, kroz praksu regionalnih i međunarodnih sudskih instanci;
- 7) U sedmom dijelu biće prikazan sadržaj intervjua, koji će biti vođen sa reprezentativnim uzorkom zatvoreničke populacije, naročito vodeći računa o stratifikaciji zatvorenika, među kojima će biti intervjuisani kako oni, koji su osuđeni na dužu, tako i oni, koji su osuđeni na kraću kaznu zatvora, a svoje viđenje aktuelne situacije dade i predstavnici zavodske uprave, čime će se, upoređivanjem ovakvih intervjua, stvoriti šansa za objektivno sagledavanje i ocjenu uspješnosti resocijalizatorskog procesa u zatvorskim ustanovama Crne Gore;
- 8) U osmoj cjelini rada biće sadržano statističko istraživanje, u vidu ankete sa kombinacijom zatvorenih i otvorenih pitanja, gdje će anketirana lica, na bazi slučajnog uzorka, odgovarati na postavljena pitanja iz domena resocijalizacije osuđenih lica, te pitanja koja se tiču uspješnosti resocijalizacije u savremenim crnogorskim prilikama i faktorima koji bi mogli biti od značaja na njeno poboljšavanje;
- 9) Zaključkom će biti rezimirane informacije do kojih se došlo tokom sprovedenog istraživanja, dovodenjem istih u vezu sa polaznim hipotezama, te biti predstavljeno trenutno stanje u ovoj oblasti, kao i načini prevencije antisocijalnog ponašanja, te reformatorska de lege ferenda rješenja, primijenjena kako kroz KZ, tako i kroz ZKP, ali i sve druge zakonske i podzakonske akte, koji tretiraju ovu tematiku na nacionalnom nivou, koja će, sasvim sigurno, doprinijeti boljem položaju osuđenih lica, te njihovoj efikasnijoj resocijalizaciji i vraćanju u društvo kao njegovih konstruktivnih činilaca, a što će empirijski i praktično rezultirati smanjenju stope kriminaliteta u zemlji.

B4. Naučni doprinos

Doprinos originalne, sveobuhvatne i produbljene disertacije naučnom opusu krivičnopravne problematike ogledaće se kroz teorijski i praktični aspekt u cilju sagledavanja i objašnjavanja kompleksnih resocijalizatorskih tretmana.

Teorijski doprinos će se ogledati u analizi najvažnijih kriminološko – penoloških teorija i mehanizama, konsultovanjem domaće i inostrane literature i njihovim dovodenjem u vezu sa stanjem u penalnim ustanovama. Na sistematizovanom i detaljnom pregledu reintegracionog procesa osuđenog lica, počev od osude, preko penalnog, do postepenalnog tretmana, zasnovaće se jasan i nedvosmislen prikaz faza u resocijalizaciji osuđenika, kao i specifičnosti svake od tih faza ponaosob, ali i omogućiti izvođenje pouzdanog zaključka o uspješnosti resocijalizatorskog poduhvata, te mehanizmima i prostoru za njegovo poboljšavanje.

Poglavlja će biti logično i koherentno sistematizovana, u svemu saglasna sa metodološkim zahtjevima izrade naučno – istraživačkog rada, a prikupljena građa biće potkrijepljena grafičkim i tabelarnim prikazima, kao i propratnim komentarima, čime će se heterogenost u instrumentima prikupljanja i obrade podataka dodatno poboljšati. Dobijeni rezultati biće originalni i zasnovani ne samo na bibliografskim referencama, već i na faktički mjerodavnim konsultacijama sa svim praktičnim nosiocima i subjektima resocijalizatorskog procesa, naučno fokusirani kroz kvalitativno – kvantitativne sadržajne elemente, analizu legislativnog okvira, uz autentičnu interpretaciju dobijenih podataka, čime će se doprinijeti naučnom pozicioniranju ove aktuelne problematike i na tlu Crne Gore i ali i utvrditi etiologija, a samim tim i konkretizovati svi koraci na prevenciji izricanja disciplinskih sankcija, bjekstava i recidivizma osuđenika. To će značiti proširenje i sistematizaciju postojećih znanja u krivičnom pravu i značajno doprinijeti naučno – istraživačkim aktivnostima u ovoj oblasti.

Kada je u pitanju praktična vrijednost ovako odrađene doktorske disertacije, očekivanje je da će ustanove zavodskog tipa u Crnoj Gori dobiti priliku da unapređuju svoj rad sa osuđenim licima, te da poboljšaju razumijevanje i integrišu najsavremenija rješenja u strukturu svojih aktivnosti, čime će otkloniti uočene nedostatke u dosadašnjem radu i doprinijeti kvalitetnijoj motivaciji i uključenosti osuđenih lica na kaznu zatvora u svaki aspekt resocijalizatorskog procesa, što će, uz pravilnu primjenu dobijenih zaključaka, za direktan cilj imati smanjenje stope primarne delinkvencije, ali i generalnog i specijalnog povrata, kroz prevenciju devijantnih ponašanja, ali i veći intelektualni i moralni kapacitet društva, kroz veći broj društveno korisnih jedinki, koje ga sačinjavaju. Osim toga, kompletna metodologija ovog rada, može biti korišćena od strane svih drugih zainteresovanih lica, za sva dodatna istraživanja u pravcu ove, ali i srodnih krivičnopravnih disciplina. Imajući u vidu da se doktorska disertacija, prva ove vrste u Crnoj Gori, bavi nedovoljno istraženim postupcima rehabilitacije, resocijalizacije i reintegracije osuđenih lica, rezultati istraživanja će dovesti do obogaćivanja teorije i prakse u oblasti reagovanja države na društvene devijacije i prevenciju njihovog repetitivnog djelovanja. Do sada nijesu objavljivani radovi koji bi na studiozan, opširan i produbljen način cjelovito sagledali ovu nesumnjivo disarabilnu problematiku.

B5. Finansijska i organizaciona izvodljivost istraživanja

Finansijski i organizaciono, istraživanje je optimalno planirano, ne iziskuje značajna finansijska sredstva i moguće ga je sprovesti u skladu sa postavljenim vremenskim okvirom. Mišljenje Komisije je da Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore može obezbijediti odgovarajuće finansijske i organizacione uslove neophodne za izradu ove doktorske disertacije, a posebno komunikaciju sa nadležnim organima u cilju prikupljanja egzaktnih statističkih podataka.

Mišljenje i prijedlog komisije

Izjavljujemo i potpisom potvrđujemo da je doktorand mr Radoje Kandić, broj indeksa 1/2019, javno odbranio polazna istraživanja na temu „Rehabilitacija, resocijalizacija i reintegracija lica osuđenih na kaznu zatvora“. Odbrana polaznih istraživanja je održana javno na Pravnom fakultetu u Podgorici, dana 14. 05. 2021. godine.

Mišljenje Komisije je da doktorska disertacija pod nazivom „Rehabilitacija, resocijalizacija i reintegracija lica osuđenih na kaznu zatvora“ predstavlja originalan i vrijedan naučno-istraživački projekat.

Kandidat je zadovoljio sve neophodne kriterijume i uspješno odbranio polazna istraživanja. Komisija u punom sastavu je ocijenila odbranu polaznih istraživanja ocjenom izuzetno uspješno.

Predloženi sadržaj, metode i dinamika istraživanja su kvalitetni, adekvatni i izvodljivi i Komisija jednoglasno predlaže Vijeću Pravnog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da prihvate pozitivan izvještaj Komisije i

Prijedlog izmjene naslova

/

Prijedlog promjene mentora i/ili imenovanje drugog mentora

/

Planirana odbrana doktorske disertacije

2022. godina, ljetnji semestar

Izdvojeno mišljenje

/

Napomena

/

ZAKLJUČAK

Predložena tema po svom sadržaju **odgovara** nivou doktorskih studija.

Tema je originalan naučno-istraživački rad koji odgovara međunarodnim kriterijumima kvaliteta disertacije.

Kandidat **može** na osnovu sopstvenog akademskog kvaliteta i stečenog znanja da uz adekvatno mentorsko vođenje realizuje postavljeni cilj i dokaže hipoteze.

DA NE

DA NE

DA NE

Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata

Prof. dr Drago Radulović, Pravni fakultet UCG, Crna Gora

Prof. dr Velimir Rakočević, Pravni fakultet UCG, Crna Gora

Prof. dr Dragan Jovašević, Pravni fakultet Univerziteta u Nišu, Srbija

Velimir Rakočević
Dragan Jovašević

U Podgorici,

25. 05. 2021. godine

DEKAN
[Signature]

PRILOG

PITANJA KOMISIJE ZA OCJENU PRIJAVE DOKTORSKE DISERTACIJE	
Prof. dr Drago Radulović	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kakav je uticaj kaznene politike sudova na povrat? 2. Koliko na uspješnost resocijalizacije utiče motivacija zatvorenika? 3. Da li će se u radu posvetiti pažnja intenzitetu resocijalizacije kada je u pitanju penološka andragogija, odnosno starija zatvorenička populacija?
Prof. dr Velimir Rakočević	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kako će rezultati istraživanja biti kvantifikovani? 2. Šta će predstavljati reprezentativni uzorak istraživanja? 3. Da li će u radu biti obrađeni posebni programi tretmana osuđenika sa bolestima zavisnosti od psihoaktivnih supstanci?
Prof. dr Dragan Jovašević	<ol style="list-style-type: none"> 1. Da li maloljetnici imaju adekvatan tretman u penitencijarnim ustanovama? 2. Koja uporedna praksa će biti uzeta za reprezentativni komparativni prikaz? 3. Koje su inicijalne deprivacije zatvorenika neposredno nakon lišenja slobode?
PITANJA PUBLIKE DATA U PISANOJ FORMI	
(Ime i prezime)	/
(Ime i prezime)	/
(Ime i prezime)	/
ZNAČAJNI KOMENTARI	
Kandidatu je sugerisano da je širina reprezentativnog statističkog uzorka direktno proporcionalna kvalitetu i Sadržajnosti istraživačkih rezultata, te da se poseban osvrt mora napraviti na položaj vulnerabilnih grupa u zatvoreničkoj populaciji (osoba sa invaliditetom, maloljetnika, starih i nemoćnih lica...)	